

KESKKONNAAMET

Kaitseministeerium
info@kaitseministeerium.ee

Teie 07.01.2021 nr 12-1/21/73/2016050707

Meie 08.02.2021 nr 6-5/21/384-2

**Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu
detailse lahenduse, selle keskkonnamõju
strateegilise hindamise aruande ning
hüvitusmeetmete kava kooskõlastamine**

Esitasite Keskkonnaametile¹ kooskõlastamiseks² Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu detailse lahenduse, selle keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande ning hüvitusmeetmete kava.

Vabariigi Valitsus algatas 21.07.2016 korraldusega nr 255 Harju maakonnas Kuusalu valla territooriumil Kaitseväe keskpõlügeni (edaspidi ka KVKP) riigi eriplaneeringu (edaspidi ka REP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH). Planeeringu eesmärgiks on määrata Kaitseväe keskpõlügeni kavandatavate ehitiste ehitusõigus ning lahendada muud planeerimisseaduse § 126 lõikes 1 nimetatud ülesanded, mis on vajalikud Kaitseväe keskpõlügeni arendusprogrammi elluviimiseks. Eriplaneeringu koostamisel lähtutakse kaitseministri 22.03.2016.a käskkirjaga nr 122 „Arendusprogrammi kinnitamine” kinnitatud Kaitseväe keskpõlügeni arendusprogrammist. Planeeringuga kavandatakse KVKP alale väljaõppetegevuseks vajalikke objekte. Planeeringuala suurus on 11 951 ha. Planeeringuala asukoht ja piir on kajastatud planeeringu materjalides esitatud joonistel.

Võrreldes senise olukorraga, suurendatakse alal väljaõppetegevuseks vajalike objektide osakaalu ning suureneb kavandatava tegevusega väljaõppetegevuse maht. Kavandatavad objektid (sh ehitised) on riigikaitsefunktsiooniga. KSH käigus on jõutud järeldusele, et kavandatava tegevusega võib kaasna oluline negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele, kaitstavatele loodusobjektidele, rohevõrgustikule, taimestikule ja loomastikule, põhja- ja pinnaveele, piirkonna müratasemele ning sellega seoses ka inimeste tervisele ja heaolule. Mõju vältimiseks ja vähendamiseks on kavandatud vastavad leevendusmeetmed ning olukorra jälgimiseks tehtud ettepanekud seiremeetmete rakendamiseks, mis on esitatud KVKP REP seletuskirjas ning KSH aruandes.

KSH mahus läbi viidud Natura asjakohase hindamise käigus on jõutud järeldusele, et KVKP REP-ga kavandatav tegevus võib ka leevendusmeetmete rakendamisel mõjutada piirkonna Natura alade – Põhja-Kõrvemaa ja Ohepalu linnualade – osasid kaitse-eesmärke: must-toonekurge, kaljukotkast ja metsist. Valdavas osas on mõjud leevendatavad, kuid nimetatud linnuliikide jaoks on vajalik hüvitusmeetmete rakendamine. Hüvitusmeetmete rakendamiseks on koostatud hüvitusmeetmete kava, mis tuleb rakendada enne KVKP REP kavandatud tegevuste elluviimisele asumist.

Planeerimisseaduse § 44 lõike 1, § 48 lõike 3, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2³ lõike 1 ning § 42 lõike 3 alusel kooskõlastab Keskkonnaamet Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu detailse lahenduse, selle KSH aruande eelnõu ning hüvitusmeetmete kava. Keskkonnaameti pädevusest lähtuvalt on KSH

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.01.2021 nr 6-5/21/384 all

² Planeerimisseaduse § 48 lg 1 alusel

aruande eelnõu õigusaktidele vastav ning selles sisalduvad hinnangud on piisavad ning objektiivsed. Samuti on Keskkonnaameti hinnangul hüvitusmeetmete kava asjakohane ja piisav.

Vaatamata antud kooskõlastusele, peab Keskkonnaamet vajalikuks esitada järgnevad tähelepanekud, mille alusel palub esitatud materjale täiendada:

1. Ettepanekud KVKP REP-u seletuskirja kohta:

- 1.1 Keskkonnaamet palub korrigeerida nii KVKP REP lk 7 kui ka KSH aruande eelnõu peatükis 6.9 „Rohevõrgustikud” (lk 65) ning peatükis 15. „Kasutatud materjalid” (lk 354) esitatud viidet Lääne-Viru maakonnaplaneeringule 2030+ kui koostatavale planeeringule. Nagu ka KSH aruande lk-l 40 on kirjutatud, on Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ kehtestatud Riigihalduse ministri 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30.
- 1.2 Lk 45 viidatakse ohtlike jäätmete käitluslitsentsile. Keskkonnaamet informeerib, et alates 2020. aastast ei väljastata enam sellist litsentsi ning tulevikus saab seda kontrollida ohtlikke jäätmeid käitlevate ettevõtete keskkonnaloa kaudu, kus ohtlike jäätmete käitluse eest vastutav pädev isik peab omama selleks vastavat pädevustunnistust.
- 1.3 Peatükis 3.10 on kirjutatud, et jäätmete käitlemisel tuleb arvestada KVKP keskkonnakorralduskavaga ning olmejäätmete kogumine ja vedamine toimub vastavalt Kuusalu Vallavalitsuse jäätmehoolduseeskirjale. Lähtuvalt eelnevast on KVKP REP peatükis 3.10 jäätmekäitlemise teemal peamiselt viidanud olmeprügi kogumisele ja vedamisele. Siinkohal soovib Keskkonnaamet tuletada meelde, et oluline on ka (olme)prügi sorteerimine selle tekkekohas. Seetõttu teeb Keskkonnaamet ettepaneku lisada KVKP REP peatüki 3.9.6 “Jäätmete seire” alapeatükki ja KSH aruandesse ka meetmeid, kuidas tagatakse looduskeskkonnas välistes mittekodustes tingimustes KVKP alal viibivate inimeste vastutustundlik jäätmetega ümber käimine (sh näts, konid, konservikarbid jne).
- 1.4 Peatükis 3.10 „Jäätmekäitus” (lk 59) on kirjutatud: „Töötlemata puitu ning paberit/pappi võib harjutusväljal kohapeal põletada selleks ette nähtud kohtades”. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et paberit ja pappi on lubatud põletada koguses, mis on vajalik tule alustamiseks. KSH aruandesse on vastav parandus sisse viidud. Keskkonnaamet palub sellega arvestada ka REP seletuskirjas.
- 1.5 Lisaks mainib KVKP REP lk 43 laskemoonast järelejäanud materjali puhul lõppkäitlusena vanametallina taaskasutamist. Kas KVKP on kaalunud taaskasutamise võimalusena ka laskemoonana taaskasutusele võtmist, kui selleks leitakse vastav koostööpartner, kes taaskasutamiseks selle ette valmistaks?

2. Ettepanekud KSH aruande eelnõu kohta:

- 2.1 Peatükis 9.17 „Hinnang jäätmetekke võimaluste kohta” on kasutatud termineid „jäätmeluba” ja „ohtlike jäätmete käitluslitsents”. Keskkonnaamet palub kasutada terminit keskkonnaluba jäätmete või ohtlike jäätmete käitlemiseks.
- 2.2 Lk 204 ja 206 vajab korrigeerimist sõna „veerežiim” kirjapilt (ekslükult verežiim). Sama märkus ka REP seletuskirja lk 36 ja 38 kohta.
- 2.3 Peatükis 12.1 lk 221 alajaotuses „Metsa vääriselupaikade seire” on kirjutatud: „*KM/RKIK annab registripidajale teada, kui on toimunud olulisi muutusi VEP-i alal või selle ümbruses, et inventeerija saaks tulla tuvastama, kas olukord vastab VEP-i kriteeriumitele või mitte*”. Keskkonnaamet täpsustab, et teavitada tuleks Keskkonnaametit, kes teostab inventuuri ja teeb siis omakorda vajadusel registripidajale ettepaneku VEP andmete muutmiseks registris.
- 2.4 Keskkonnaamet palub korrigeerida Tabelis 31 Keskkonnaameti aadressi. Keskkonnaameti postiaadress on Roheline 64, 80010 Pärnu.
- 2.5 Keskkonnaamet soovib peatükki 14.1 lisada KVKP REP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku toimumise ajavahemik.

3. Tähelepanekud hüvitusmeetmete kava kohta:

- 3.1 Hüvitusmeetmete kavas toodud alade piirid, tsonering ja pindalad ei kattu Keskkonnaameti poolt korrigeeritud kihtidega.
- 3.2 Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et hüvitusmeetmete kava joonisel 1 (lk 21) roheline joonega toodud soode ja soometsadega ala piirid kattuvad osaliselt Treimani kääpaliste püsielupaigaga. Nimetatud püsielupaik tuleks roheline joonega alast välja piiritleda.
- 3.3 Hüvitusmeetmete kava joonistelt on puudu kavandatava Maapaju looduskaitseala laiendusala piir. Joonisel 4 (lk 23) on küll esitatud olemasoleva Maapaju looduskaitseala piir, kuid sinna tuleks kanda ka laiendusala piir.
- 3.4 Hüvitusmeetmete kava tabelis 4 (lk 27) veerus „Kavandatav kaitseveežiim” on olemasolevate metsise püsielupaikade puhul välja toodud, et kavandatavaks režiimiks on nii sihtkaitsevöönd

- kui ka piiranguvöönd. Tabelis 8 (lk 35) seevastu on hüvitusmeetmena toodud olemasolevate metsise püsielupaikade kaasamine Natura linnualade võrgustikku sihtkaitsevööndina. Keskkonnaamet palub esitatud infot ühtlustada.
- 3.5 Hüvitusmeetmete kava lk-1 22 on kirjutatud, et metsisele primaarsete elupaikade kadumine raadamise tõttu toimub keskpõlügeni maa-alal kuni 2700 ha ulatuses ja täiendavalt kaitse alla soovitatud metsise elupaikade pindala on kokku 1680 ha (Rohussaare, Tuksmani ja Maapaju laiendused, Valgejõe metsise püsielupaik). Seevastu tabelis ja tekstis lk-1 26 on täiendavalt kaitse alla soovitatud metsise elupaikade pindala märgitud kokku 1652 ha. Keskkonnaamet palub tekstis esinev erinevus parandada.
- 3.6 Hüvitusmeetmete kavas Lisa 2 „Kaitsevæe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu raames hüvitusmeetmete väljatõõtamine Põhja-Kõrvemaa ja Ohepalu linnualade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele: metsis, musttoonekurg ja kaljukotkas” (Koostaja: OÜ Clanga (Renno Nellis, Indrek Tammekänd, Gunnar Sein), september 2020) viimased piirid on saadetud Keskkonnaametile ülevaatamiseks. Seoses alade pindalade muutusega muutuvad ka Natura linnualadega liidetavate alade pindalad.
- 3.7 Keskkonnaamet annab teada, et on osade hüvitusmeetmete aladega menetlust alustanud ja selle käigus piire korrigeerinud. Saadame alade piirid Keskkonnaagentuuri keskkonnaregistri projekteeritavate alade kihile kandmiseks ja teadmiseks Kaitseministeeriumisse.
4. Üldine märkus: Sildade, trüüpide jms rajamist ja tegevusi veekogusse ja veekaitsevööndisse planeerides tuleb eelnevalt veenduda, kas tegevused vajavad veeseaduse § 187 kohast veeluba, § 196 kohast veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringut või § 119 p 2 kohast puu- ja põõsarinde raie nõusoleku küsimist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: info@kaitseinvesteeringud.ee

Ester Pindmaa 384 8744, 5696 6409
ester.pindmaa@keskkonnaamet.ee

Kristi Pai 5695 8657 (kaitse planeerimine, hüvitusmeetmed)
kristi.pai@keskkonnaamet.ee

Selve Pitsal 5682 2051 (liigikaitse, hüvitusmeetmed)
selve.pitsal@keskkonnaamet.ee

Ave Jalakas 5690 4703 (jäätmad)
ave.jalakas@keskkonnaamet.ee

Geidi Rõõm 384 8741 (vesi)
geidi.room@keskkonnaamet.ee

Liilia Tamm 5692 8735 (metsandus)
liilia.tamm@keskkonnaamet.ee